

GRADSKA KNJIŽNICA ZADAR
ŽUPANIJSKA MATIČNA
RAZVOJNA SLUŽBA

PLAN I PROGRAM RADA
U 2025. GODINI – NARODNE KNJIŽNICE

PROSINAC, 2024. GODINE

**PLAN I PROGRAM RADA ŽUPANIJSKE MATIČNE RAZVOJNE SLUŽBE
U 2025. GODINI**

MREŽA NARODNIH KNJIŽNICA U ZADARSKOJ ŽUPANIJI – STANJE

❖ 11 narodnih knjižnica

- 4 gradske knjižnice (Gradska knjižnica Zadar, Gradska knjižnica Biograd na Moru, Gradska knjižnica Benkovac, Gradska knjižnica Pag)
- 6 općinskih knjižnica (Knjižnica „Š. Š. Ivanov“ Kolan, Knjižnica i čitaonica Novi Grad, Knjižnica i čitaonica Gračac, Knjižnica Jurja Barakovića Ražanac, Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali, Narodna knjižnica Kali)
- 1 knjižnica u sastavu (Pučko otvoreno učilište Obrovac, Knjižnica i čitaonica)

➤ Ustrojstvene jedinice

- 5 knjižničnih ogranaka (Gradska knjižnica Zadar: Ogranak Arbanasi, Ogranak Bili brig, Ogranak Crno, Ogranak Grad, Ogranak Ploča)
- 1 Bibliobusna služba - 2 pokretne knjižnice (bibliobusa)

➤ Organizacijske jedinice

- 3 knjižnične stanice (Gradska knjižnica Zadar - *Mala knjižnica Bokanjac*, Gradska knjižnica Zadar - *Mala knjižnica Kožino*, Gradska knjižnica Pag – Knjižnična stanica Poveljana)
- 2 knjižnična stacionara (Gradska knjižnica Zadar – knjižnični stacionar na otoku Olibu i knjižnični stacionar na otoku Silbi).

➤ **Stručni nadzor i praćenje rada narodnih knjižnica**

- stručni nadzor izravnim uvidom u stručni rad i stanje knjižničnoga fonda, prostora i opreme: Gradska knjižnica Pag, Knjižnica Jurja Barakovića Ražanac i Knjižnica „Š. Š. Ivanov“ Kolan; izvješće o provedenim stručnim nadzorima i preporukama za unapređenje rada i uvjeta poslovanja dostaviti knjižnici, osnivaču i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu - Zavodu za knjižničarstvo te, prema potrebi, Ministarstvu kulture i medija RH;
- sustavno praćenje rada putem izvješća što ih knjižnice dostavljaju na zahtjev Županijske matične razvojne službe: sve narodne knjižnice;
- stručno-savjetodavni posjeti knjižnicama vezano uz područja knjižničnog poslovanja koja nisu usklađena sa standardima: u 2025. prioritetni su obilasci Hrvatske knjižnice i čitaonice Sali (revizija fonda); Gradske knjižnice Pag (prostor), Knjižnice i čitaonice Obrovac (prostor) i Knjižnica „Š. Š. Ivanov“ Kolan (prostor);

- koordinacija i nadzor unosa statističkih podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2024. godinu: sve narodne knjižnice;
- prirediti analizu poslovanja narodnih knjižnica u protekloj godini prema pokazateljima uspješnosti u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka i usklađenosti sa Standardom za narodne knjižnice u RH, NN 103/21; analizu poslovanja dostaviti Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu - Zavodu za knjižničarstvo;
- praćenje rada narodnih knjižnica i proučavanje njihova stanja i potreba putem redovite komunikacije s ravnateljima/voditeljima narodnih knjižnica: sve narodne knjižnice;
- praćenje izvršenja stručnih preporuka Županijske matične i razvojne službe;
- izdavanje stručnog mišljenja o postojanju uvjeta za osnivanje ili početak rada narodne knjižnice odnosno izdavanje stručnog mišljenja o postojanju uvjeta za osnivanje/organiziranje ili početak rada ustrojstvenih i organizacijskih oblika narodne knjižnice.

➤ **Poticanje razvoja županijske mreže knjižnica**

- suradnja s jedinicama lokalne samouprave na uspostavi i razvoju knjižničnih usluga: u 2025. nastaviti će se s aktivnostima poticanja općina koje nemaju osiguranu djelatnost narodne knjižnice na svom području (općine Bibinje i Lišane Ostrovičke) i općina u kojima je proces uspostave ugovornih knjižnica u zastoju (općine Poveljana i Tkon);
- poticati narodne knjižnice na osnivanje/organiziranje novih ustrojstvenih i/ili organizacijskih oblika u skladu sa zakonskim okvirom i stručnom procjenom o najprimjerenijim organizacijskim oblicima;
- pratiti potrebe stanovnika te ovisno o mogućnostima širiti mrežu bibliobusnih stajališta na županijska naselja koja nemaju osigurane knjižnične usluge narodne knjižnice.

➤ **Stručno-savjetodavna pomoć knjižnicama**

- savjetovanje i predlaganje rješenja o stručnom radu, ustroju novih odjela i službi i potrebnoj kadrovskoj strukturi radi dostizanja propisanih standarda;
- savjetovanje knjižnica i njihovih osnivača u području rješavanja prostornih problema (stručno mišljenje o postojećem prostoru, potrebnom proširenju, adaptaciji i sl. ili o izgradnji novoga prostora; sudjelovanje u izradi programskih zadataka i prijedloga organizacije prostora; suradnja s arhitektima...) radi dosizanja odredbi Standarda za narodne knjižnice; savjetovanje u području opremanja knjižničnim namještajem, tehničkom i računalnom opremom. Prioritet ŽMRS-a u nastojanjima oko rješavanja prostornih problema u 2024. godini su Gradska knjižnica Pag, Knjižnica „Š. Š. Ivanov“

Kolan; Narodna knjižnica Kali, dok je Knjižnica i čitaonica Obrovac pred dovršetkom procesa obnove i uređenja prostora oštećenog u poplavi;

- poticanje svih knjižnica na redovito provođenja revizije i otpisa građe, stručna pomoć i upute o proceduri, pregled dokumentacije o reviziji i otpisu, pregled popisa građe predviđene za otpis te očitovanje o provedenom otpisu;
- poticanje knjižnica na sustavnu izgradnju zbirki, posebno zavičajnih i drugih tematskih zbirki;
- utvrđivanje eventualne zastupljenosti knjižnične građe sa svojstvom kulturnog dobra u narodnim knjižnicama i pružanje stručne pomoći oko utvrđivanja svojstva kulturnog dobra i registracije;
- poticanje knjižnica na izradu, odnosno usklađenje internih dokumenata sa zakonskim odredbama: smjernica za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom, plana nabave, pravilnika o korištenju knjižnične građe i usluga te drugih dokumenata koje propisuje Standard;
- poticanje knjižnica na redovito ažuriranje podataka u Upisniku knjižnica RH
- savjetodavna pomoć prilikom uvođenja u rad novih djelatnika u knjižnicama;
- savjetovanje i pomoć oko unosa podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica;
- poticanje knjižnica na uvođenje novih usluga i programa za korisnike (čitateljskih klubova, programa informacijske i medijske pismenosti i sl.);
- održavanje redovitih i tematskih sastanaka s ravnateljima narodnih knjižnica.

Županijska matična razvojna služba savjetovat će knjižnice i o drugim stručnim pitanjima u sklopu redovite stručno-savjetodavne pomoći koju provodi u svom svakodnevnom radu s knjižnicama te surađivati s osnivačima knjižnica u pitanjima koja su neposredno u njihovoj nadležnosti.

➤ **Informatizacija i povezivanje u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav (umrežavanje knjižnica)**

Sve narodne knjižnice umrežene su u Skupni katalog knjižnica Zadarske županije i time povezane u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav. Županijska matična razvojna služba nastavit će i u 2025. godini aktivno poticati knjižnice koje još nemaju javnu dostupnost cjelokupnih fondova i računalnu posudbu građe (POU - Knjižnica i čitaonica Obrovac te Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali) na dovršetak započetih poslova. Županijska matična razvojna služba nastavit će s koordiniranjem aktivnosti za:

- edukaciju stručnog knjižničnog osoblja za rad u knjižničnom programu CROLIST
- izradu bibliografskih zapisa na zahtjev narodnih knjižnica za naslove koji nedostaju u Skupnom katalogu knjižnica Zadarske županije, a knjižnice ih posjeduju su svom fondu.

➤ **Suradnja**

- suradnja s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom – Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo, narodnim i školskim knjižnicama te s Ministarstvom kulture i medija RH;
- Hrvatskim knjižničarskim društvom – Komisijom za pokretne knjižnice i Društvom knjižničara Zadar, Sveučilištem u Zadru – Odjelom za informacijske znanosti;
- suradnja s osnivačima knjižnica, projektantima i stručnjacima različitih profila ovisno o području suradnje (uređenje prostora, opremanje knjižnica, realizacija programa i usluga)
- poticanje međusobne suradnje knjižnica, naročito na području čitateljskih kampanja i projekata te književnih programa i manifestacija (*Mjesec hrvatske knjige, Noć knjige, Interliber, Zadar čita* i dr.);
- poticanje međusobne suradnje knjižnica i njihove promidžbe u javnosti.

➤ **Stručno usavršavanje knjižničnog osoblja**

- organizacija stručnih programa (predavanja i seminara) u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara;
- organizacija stručnih programa u suradnja s drugim ustanovama ili društvima (Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Društvo knjižničara Zadari dr.);
- poticanje knjižničara na sudjelovanje u programima stručne edukacije, stručnim seminarima i skupovima;
- individualna i/ili grupna edukacija knjižničara za rad u pojedinim modulima knjižničnog programa Crolist.

Odabir tema za stručno usavršavanje uglavnom ovisi o aktualnoj ponudi programa CSSU-a pri čemu se vodi računa i o širini njihove namjene kako bi se pokrila stručna područja narodnih i školskih knjižnica. Troškovi organizacije tečajeva CSSU-a podmiruju se iz sredstava za matičnu djelatnost, a polaznicima se ne naplaćuje kotizacija.

Uz organizaciju stručnih seminara, voditeljica Županijske matične razvojne službe sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima i drugim oblicima stručne edukacije.

➤ **Ostali poslovi**

- sudjelovanje u radu Hrvatskog knjižničnog vijeća, Stručnoga vijeća županijskih matičnih knjižnica, Sekcije za narodne knjižnice HKD-a – Komisije za pokretne knjižnice te radu drugih stručnih tijela;
- sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima i drugim oblicima stručne obuke;

- distribucija službenih obavijesti te obavijesti o stručnim skupovima i manifestacijama, sudjelovanje u anketnim i drugim istraživanjima iz područja matične djelatnosti;
- obavljanje i drugih poslova matične djelatnosti u skladu s čl. 34. i čl. 43. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, NN 17/19, 98/19, 114/22 i 36/24.

Nada Radman, voditeljica
Županijske matične razvojne služba

Radman

Ur. broj: 808/24

Zadar, 16. 12. 2024.